

Onobrychis viciifolia Scop.

Vičenec vikolistý

Ic.: Tab. 17, fig. 2, p. 372

Onobrychis viciifolia Scop. Fl. Carn. ed. 2, 2: 76, 1772.Syn: *Hedysarum onobrychis* L. — *Onobrychis vulgaris* Gueldenst. — *O. viciifolia* subsp. *sativa* (Lam.) Thell. — *O. sativa* Lam.

Trváca, (15—) 30—60 (—100) cm vysoká bylina. Stonka priama alebo krátko oblúkovite vystúpavá, obyčajne len v dolnej časti rozkonárená, rebernatá až hranatá, ryhovaná, roztrúsene drsne až mäkko chlpatá. Prílistky úzko trojuholníkovité až trojuholníkovité, 5—12 × 1—6 mm veľké, hnedé, blanité, šikmo odstávajúco chlpaté. Listy (5—) 7—13-jarmové; dolné internódiá dlhé. Lístky krátkostopôčkaté, stopôčky ± 1 mm dlhé; čepeľky obrátene vajcovité, elipsovité až čiarkovité, na báze zúžené, na vrchole zaokrúhlené, utaté až vykrojené, hrotité, 12—22 (—24) × 3—5 mm veľké, na líci zelené, lysé, na rube sivasté, hodvábne pritlačene chlpaté až lysé, neskôr až holé. Strapec vajcovitý, 2,5—5 × 2—3 cm veľký, za plodu predĺžený, s 5—25 (—40) kvetmi. Stopka strapca 4—14 (—20) cm dlhá, pritlačene chlpatá. Listene 2,5—4 mm dlhé, dlhšie ako kvetné stopky. Kvetné stopky 0,5—1 mm dlhé. Kvety šikmo až rovnovážne odstávajúce. Kalich zvonkovitý, 5—7 mm veľký, zelený, dlhochlpatý, kališná rúrka až lysá; kališné zuby úzko kopijovité, k vrcholu štetinovité, 2,5—3-krát dlhšie ako kališná rúrka. Koruna 10—12 mm veľká, živo až karmínovoruzová, vzácné biela, s tmavšími žilkami; strieška vajcovitá alebo obrátene srdcovitá; člnok ± taký dlhý ako strieška; nechtíky krátke. Struk polkruhovitý, (6,4—) 7—8 × 4,5—5 mm veľký, hnedosivý až svetlo pieskovohnedý, krátko rôznosmerne chlpatý, niekedy lysý; karpofor ± 0,3 mm dlhý; ostne 0,1—0,3 mm dlhé, s 1 semenom. Semená elipsoidné až obličkovité, slabo až stredne sploštené, (4—) 4,2—4,5 (—5,2) × (3—) 3,2—3,5 × 2,1—2,6 mm veľké, hnedé, pieskovohnedé až olivovozelené, väčšinou jednofarebné, vzácnejšie s jemnými, tmavými škvrnami, slabo až stredne lesklé až matné, hladké.

Chromozómy: 2n = 28, okr. 27a, Vršatec (Uhríková et Májovský in: Májovský et al. Acta Fac. Rer. Natur. Univ. Comen.-Bot. 23: 14, 1974).

Variabilita. Premenlivosť sa prejavuje vo veľkosti rastlín a listkov (početné kultivary a formy), v odení (var. *hirsuta* Schur je chlpatá, var. *glabrescens* G. Beck lysá) a máličko i v odtieni farby kvetov.

Biológia, ekológia, fytoecológia. Hemikryptofyt. Kvitnutie máj—júl. V minulosti sa častejšie pestoval ako hodnotná krmovina na poliach a ako